

УДК 72.012.8

Роксоляна **Квасниця**

старший викладач кафедри дизайну
та основ архітектури
Національного університету
«Львівська політехніка»

Етнічний напрямок у дизайні демонстраційних просторів для модних інновацій

Анотація. Етнічний напрямок у дизайні одягу актуальний від 1960-х років – часу формування субкультури хіпі. Відтоді одяг з використанням елементів народного мистецтва періодично з'являється на світових подіумах. Останнім часом ця тенденція стала надзвичайно актуальною, що зумовлене прагненням зберегти національну автентичність в умовах глобалізації сучасного світу. Хоча тема використання народних традицій у проектуванні одягу вже стала об'єктом дослідження багатьох науковців, проте особливості проектування простору, призначеного для демонстрування таких колекцій, поки що залишилися поза увагою науковців – цим зумовлена актуальність цієї статті. Уперше розглянуто проблему дизайн-проектування демонстраційних просторів з аспекту використання етнічного напрямку, а також сформувано принципи, на яких будується цей простір: принципи екологічності, доповнення, стильової відповідності. Визначено, що вивчення особливостей формування простору для демонстрування етнічних колекцій є перспективним напрямком для подальших наукових досліджень.

Ключові слова: дизайн-проектування, демонстраційний простір, етнічний напрямок, показ модних колекцій.

Постановка проблеми. Дослідження етнічного напрямку в середовищі сучасної моди в ситуації глобалізації культури ХХ – ХХІ ст. заслуговує особливої уваги. Саме етнічний напрямок розмиває кордони між різними культурними дискурсами і водночас дає можливість зберегти індивідуальність та ідентичність у ситуації формування транскультури. Етнічна тема сьогодні є актуальною

в розвитку сучасної моди, дизайні інтер'єрів, ландшафтному дизайні, у музиці. Вона протистоїть процесам уніфікації в сучасному світі, а на субкультурному рівні є альтернативою масовій культурі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема використання етномотивів або етнічного напрямку розглядалася у вітчизняній літературі передовсім у контексті створення колекцій одягу. Зокрема, такому аспекту присвячені праці Т. Кари-Васильєвої [1], О. Косміної [2], М. Костельної [3], К. Матейко [4], М. Мартишук [5], М. Мельник [6], Т. Ніколаєвої [7], М. Селівачова [8], О. Тканко [9; 10].

Невирішена частина загальної проблеми організації модних показів полягає у тому, що в контексті дизайну демонстраційних просторів етнічний напрямок ще не розглядався.

Мета статті – продемонструвати значення етнічного напрямку в сучасному дизайн-проектванні демонстраційних просторів.

Новизна статті полягає у наступних положеннях:

- уперше розглянуто проблему дизайн-проектвання демонстраційних просторів у контексті використання етнічного напрямку;
- сформовано принципи, на яких будується демонстраційний простір, у проектування якого залучено екологічний напрямок.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження етнічних мотивів у дизайні має глибоке коріння і виходить за межі ХХ ст., але формування та концептуалізація етнічного напрямку належить передовсім останньому століттю.

Часто, коли мова йде про використання народних традицій у якомусь виді мистецької діяльності, говорять про «народний стиль». Проте в сучасному мистецтвознавстві поняття стилю залишається все ще дискусійним. Зазвичай стилем називають «сукупність характерних рис, особливостей літератури або мистецтва тієї чи іншої епохи або науки, а також сукупність ознак, які характеризують мистецтво певного народу, країни» [11, 286]. Збереження стильової цілісності протягом тривалого часу (етнічний стиль, стиль епохи тощо) – творчість великих угруповань, а також окремого індивідуума (індивідуальний стиль, авторська техніка). 2015 року з'явилася цікава монографія О. Коннова, у якій автор досліджує поняття стилю, розглядає феномен його зникнення, проблему втрати строго вивіренних критеріїв художності на сучасному етапі розвитку культури та пропонує розглядати «стилі» Відродження та Нового часу як модуси «єдиного стилю» [12]. Зважаючи на таку складну термінологічну ситуацію, ми пропонуємо відмежуватися

від поняття стилю, натомість використовувати поняття «напрямок». Напрямок – позначення наукових шкіл (наприклад, напрям філософії), культурних течій (напрямок музики) та стратегічних заходів великого масштабу (наприклад, розвиток у певному напрямі) [11, с. 211]. Можливо, саме як «культурну течію» ми будемо трактувати тут таке широке поняття «етнічний напрям» як категорію художньо-образного мислення. З позиції теорії дизайну, етнічний напрям – це тренд не лише для модних подій, але й для вуличної моди, актуальний напрямок для дизайну загалом.

Слід відразу зауважити, що в теоретичному аспекті між костюмом у національному стилі та етнічному існує певна різниця. На думку окремих науковців, перший передбачає звернення до традицій, їх узагальнення та інтерпретацію. Другий більшою мірою орієнтований на національний колорит, екологію етнографічного середовища та нюанси стилю тієї чи іншої країни. Загалом модельєри, дизайнери інтер'єрів часто змішують ці поняття, переплітають з іншими течіями, трендами, створюючи надзвичайно вишукані, оригінальні, декоративні образи і в одязі, і в інтер'єрах [13, с. 63].

Етнічний напрямок в одязі сформувала в Сан-Франциско в шістдесятих роках ХХ ст. молодіжна субкультура «хіпі» як протиставлення актуальній моді та ідеології. Проповідуючи крайній індивідуалізм, вони, тим не менш, прагнули до уніфікації стилю та манери спілкування [14]. Хіпі були відкриті для всього світу, людей різних національностей і віросповідання. Саме тому в цій субкультурі з'являються національні мотиви одягу різних народів світу. Одяг хіпі поєднував етнічні елементи костюмів американських індіанців, мешканців Індії, Африки та стиль одягу американських ковбоїв. Специфікою було те, що хіпі безпосередньо не реконструювали історично сформовані національні костюми, а інтерпретували образи, а філософським підґрунтям інтерпретації була ідея гармонії між людиною і природою. Субкультура хіпі надала актуальності новій міській етнографії, яка дотепер залишається однією з основних тем у дизайні.

Цікаво, що етнічні мотиви в 1960-х роках з'явилися і на подіумах. Так, Ів Сен Лоран 1967 р. створив колекцію «Afrikan Look», екзотичні наряди якої увібрали орнаментальну колористику та своєрідність декору африканського континенту. Шовкова тканина була прикрашена набивним візерунком рослинних мотивів з

насичених (рожевих, жовтих, червоних, зелених) кольорів. Моделі були щедро оздоблені вишивкою зі скла, металевих ниток, морських мушель тощо [15].

А 1970 р. відомий британський дизайнер Зандра Роудс, яка славиться своєю прихильністю до використання етнічних мотивів, випустила колекцію з назвою «Україна, шеврони й шалі». Це була лише друга її колекція, в основі якої лежав насамперед експеримент. Колекція втілювала тогочасний рух хіпі та його тяжіння до вільних подорожей у невідомі, далекі краї [16].

Таким чином, уже тоді були сформовані основні ознаки етнічного напрямку: використання натуральних матеріалів (виготовлення, фарбування, обробка тканини чи шкіри) та використання різноманітних технік у декоруванні моделей (печворк, вишивка нитками, бісером і стеклярусом, в'язання, мереживоплетіння, макраме, бахрома і т. д.). Декор зазвичай композиційно розташовують відповідно до народних традицій. Одяг у етнічному напрямку, як правило, є багатошаровим, з характерними комбінаціями тканин щодо фактури та кольорів. Унікальні рукотворні речі з появою сучасних технологій стають доступними для масового виробництва. Завдяки машинній в'язці й вишивці з'являється велике тиражування моделей одягу (*prêt-à-porte*) і не тільки, з'являються прекрасні аксесуари для інтер'єрів з елементами етно-, а у Високій моді залишається незмінним використання трудомісткої ручної техніки з унікальних матеріалів, що робить ці речі предметом розкоші. Дизайнери, модельєри сучасності дуже часто звертаються до етнічного напрямку, по-різному інтерпретуючи образи.

Етнічна тематика відтоді постійно була присутня у роботах дизайнерів одягу. Так, у 1980-х роках особливим явищем у модному житті світу стала творчість японських модельєрів, де вони поєднували елементи національного одягу з європейським кроєм.

Потужним імпульсом для створення нового, унікального образу багатьох колекцій зламу тисячоліть є мода на українську спадщину. І не лише в Україні, але й далеко за її межами. Відомі модельєри Високої моди Жан Поль Готьє, Марія Грація Кюрі та П'єрпаоло Піччолі з Великого модельного дому Valentino, Джон Гальяно з модельного дому Dior, Фріда Джанніні з Gucci, Прабал Гурунг і Гарет П'ю були натхненні українськими етнічними мотивами: вишивкою, орнаментикою, унікальним кроєм національних костюмів.

Відомий французький дизайнер Жан-Поль Готьє, побувавши в

Україні 2005 р., створив модну колекцію, прикрасивши її українською вишивкою, а також жилетами, силуети яких нагадували український кептар. Моделі суконь Готье назвав «Буковина», «Крим». Подіум назвав Києвом, зонування приміщення за секторами мали назви міст України, а саме – Львів, Харків, Житомир і т. д. (Іл. 1) [17].

У 2008–2009 рр. Фріда Джанніні, арт-директор Gucci, створила колекцію з використанням елементів типових національних вишиванок Гуцульщини та Поділля. Відповідно до теми колекції був вирішений репрезентаційний простір: подіум був декорований фризовою композицією з геометричних форм, з використанням чорного, червоного та білого кольорів, характерних для української вишиванки, або тканих килимів (Іл. 2) [17].

Етнічна тематика також була важливою і під час формування дизайну демонстраційного простору. Характерні орнаменти та візерунки (щодо колористики, геометрії, символізму) почали прикрашати бекграунди подіумів та й самі подіуми. У дизайнерському вирішенні стали з'являтися природні матеріали, малі архітектурні форми та арт-об'єкти стилізували під елементи декоративно-ужиткового мистецтва.

Українські дизайнери активно звертаються до рідних традицій при створенні своїх колекцій, застосовуючи всі характерні для етнічного напрямку елементи. У колекціях часто використовуються натуральні матеріали, застосовуються різні техніки та орнаменти у вишивці та ткацтві, розробляють унікальні моделі не лише одягу, але й головні убори, взуття, аксесуари, предмети інтер'єру. Існує кілька видів мотивів, які вживалися у декорі народного одягу українців: біонічні мотиви (квіти, дерева), зооморфні (зображення птахів, звірів, риб) і геометричні. Вивчаючи семантику елементів орнаменту, кольору, дизайнери створюють унікальні образи. Декоративно оздоблені народними елементами колекції класичного одягу демонструють, наскільки етнічні мотиви можуть органічно, додаючи вишуканості та екстравагантності, вписуватися в класику. З'являються фольклорні мотиви і в спортивних колекціях.

Простежується тенденція декорування просторів, у яких демонструються українські етноколекції, також натуральними матеріалами: деревом, солом'яною, тканими килимовими доріжками, драперіями з натуральних тканин. Подіум може бути декорований настилем із сіна, як наприклад, на показі «Від автентики до сучасного стилізованого одягу», що відбувався у Львові 2018 р. (Іл. 3).

Авторами колекції були Ярина Чорна, Олена Романова, Ірина Максимів [18].

На центральній площі перед Оперним театром був збудований дерев'яний подіум, вкритий сіном. Задній фон сцени декорований українськими тканими веретами, на сцені стояли вбрані в автентичні українські строї манекени, дійство відбувалося під музичний супровід групи «TroyeZillia» [18].

Для показу своєї колекції «Vyshyvanka Couture» Оксана Караванська обрала незвичну локацію – Митрополичі сади Андрея Шептицького, розташовані на Святоюрській горі у Львові (Іл. 4). Подіум як такий був відсутній, моделі демонстрували колекцію у відкритому ландшафтному середовищі, дефілюючи по демонстраційній доріжці, виділеній настилом із сіна, під супровід етноджаз-гурту «Shokolad» і фольк-гурту «Марвінок» [19].

Часто модні дефіле відбуваються у закритих інтер'єрних локаціях. Це можуть бути спеціально збудовані павільйони, виставкові зали, музейні простори, громадські простори аеропортів тощо. Колекції в етнічному стилі досить органічно вписуються в сучасне техногенне середовище, не потребуючи активного декорування.

2017 року український авторський бренд Мар'яни Приймак «TKANA.UA» розпочав арт-тур з показами ексклюзивної колекції одягу та аксесуарів «Естетика емоцій» з тканих вручну на автентичних верстатах з мохеру та вовни моделей жіночого та чоловічого одягу. Шоу-покази відбувалися у різних інтер'єрних локаціях, які дизайнер-постановник адаптував для потреб демонстрування колекції. У Барселоні (Іспанія) показ відбувався в мистецькій галереї «Begemot» Art&Fashion під супровід концерту фортепіанних творів у виконанні українського піаніста Р. Репки. Окрім демонстрування одягу на моделях, у галереї були розташовані манекени вбрані в костюми з колекції (Іл. 5).

Наступний показ відбувся у приміщенні Посольства України в Королівстві Бельгія. Інтер'єр було декоровано художніми фотографіями Н. Шинкаренко на тему «Архітектура Львова як джерело натхнення тканій колекції «Естетика емоцій». Захід проходив під супровід музичних творів у виконанні сопрано Соломії Приймак і бандуриста Романа Гриньківа. У Відні «TKANA.UA» взяла участь в іміджевому заході, організованому Жіночою Гільдією у штаб-квартирі Організації Об'єднаних Націй, де також за допомогою манекенів, авторських тематичних фотографій і музичного супроводу

було створено дизайн інтер'єру та вишукану атмосферу модного етнопоказу.

Таким чином, покази етноколекцій можуть гармонійно презентуватися в різних сучасних локаціях, а за допомогою мінімальних доповняльних елементів тематичного декору, графічного дизайну та музичного супроводу досягається потрібна атмосфера.

Організуючи модні шоу, дизайнери використовують комп'ютерні технології, кінематичні форми візуальної інформації (медіа-фасади, відео екрани, динамічне освітлення архітектури, світломузичні шоу, світломузику фонтанів, інтерактивні світлові об'єкти, що моделюють простір (світлові тунелі, арки, зависи), концептуальні світлові інсталяції, світлову типографіку, оптичні ілюзії, лазерні шоу, голограми. За допомогою цих новітніх технологій у поєднанні з декораціями та бутафорією, модні дефіле стають схожі на театральні постановки, перформанси, що супроводжуються українськими народними піснями та обрядовими діями, які з давніх-давен виконувалися наші предки, або сучасною інтерпретацією фольклорної музики. Усе це в комплексі, поєднання стародавнього і новітнього створює гармонійну, неординарну, вишукану атмосферу модного дефіле.

Часто декором заднього фону сцени є логотип Модного дому або модельєра. На етнопоказах можна побачити відеоряд або проєкції зображень, дотичних до задекларованої тематики, композиційні інтерпретації геометричних орнаментів або квітів тощо.

Прикладом може бути показ колекції Лілії Пустовіт «Wake up Africa! Wake up Ukraine!», що відбувся у Києві 2012 р. на відкритті Українського тижня моди (Іл. 6). Колекція нав'яна африканськими обрядами та музикою племені масаїв з Кенії. Дизайн демонстраційного простору, а саме – задній фон сцени був оформлений малюнками на основі візерунків племені. Демонстрування легких суконь, прикрашених різноманітними варіаціями принтів, досить органічно виглядало на активно декорованому, кольоровому фоні.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. Етнічний напрямок, який сформувався у дизайні в середині ХХ ст., – це явище, що репрезентує національні традиції не тільки як музейні реліквії, а як частину сучасної культури, що надзвичайно актуально в ситуації тотальної глобалізації. Етнічний напрямок зберігає автентичну семантику народного мистецтва, відроджує ремесла, органічно переплітається з новітніми техноло-

гіями, що дає можливість пошуку нових дизайнерських вирішень, зберігаючи індивідуальність, субкультурну ідентичність.

Оскільки сьогодні покази модних колекцій формують синтетичну сценографічну цілісність, то дизайн просторів для демонстрування етнічних колекцій також формується як органічна складова модного шоу. Дизайн демонстраційних просторів будується на принципах:

- екологічності (використання природних матеріалів);
- доповнення (завершує разом з моделями колекції, звуковим супроводом цілісну картину модного дефіле);
- стильової відповідності (індивідуальний художній образ за допомогою матеріалу, кольору, пластики відповідають заданому колекцією стильовому тренду).

Етнічний напрямок формує своєрідний вектор розвитку естетики дизайн демонстраційних просторів – етнодизайн, який тісно пов'язаний з етнічними засадами формування просторового та колористичного вирішення традиційного українського житла.

Ця стаття відкриває такі перспективи в дослідженні дизайну демонстраційних просторів: специфіка використання традиційних матеріалів і технік у дизайн-проектванні, використання мотивів народного житла та народних промислів у проектуванні модних просторів, кореляція теми дизайнерської колекції та проектування простору для репрезентування колекції.

1. Кара-Васильєва Т. В. Вишивка в оформленні одягу. *Народна творчість та етнографія*. 1978. №5. С. 45–47.
2. Косміна О. Ю. Традиційне вбрання українців : у 2 т. Київ : Балтія-Друк, 2008. Том I. Лісостеп. 160 с.
3. Костельна М. В. Творчість дизайнерів українських будинків моделей середини ХХ – початку ХХІ ст.: етнічний напрям : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.17 / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2016. 219 с.
4. Матейко К. І. Український народний одяг. Київ : Наукова думка, 1977. 224 с.
5. Мартишук М. В. Вишивка як складова декору українського жіночого авангардного одягу. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2014. №1. С. 72-75.
6. Мельник М. Т. Використання елементів традиційного українського костюма при створенні фешн-колекцій. URL : <http://mtmfashion.blogspot>.

- com/2012/08/blog-post_21.html (дата звернення: 10.08.2018)
7. Ніколаєва Т. О. Український костюм. Надія на ренесанс. Київ : Дніпро, 2005. 320 с.
 8. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2009. 406 с.
 9. Тканко О. Д. Мистецтво костюму в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століття: тенденції, школи, національна специфіка: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.06 / Львівська національна академія мистецтв. Львів, 2009. 207 с.
 10. Тканко О. Львівська школа моделювання костюму: традиції, здобутки, проблеми. *Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв*. 2007. Вип. 8. С. 127–132.
 11. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. Київ, 2006. 367 с.
 12. Коннов О. Ф. Історична динаміка художнього стилю. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 187 с.
 13. Богданов К. Фольклорная действительность: перспективы изучения. *Повседневность и мифология*. СПб. : Искусство, 2001. 437 с.
 14. Cavan, Sherry. *Hippies on the Haight. Elephant Wings*, 1972. 431 p.
 15. Splendid Habitat. URL : <http://www.splendidhabitat.com/yves-saint-laurent-african-collection-part-2/> (дата звернення: 13.09.2018)
 16. Zandra Rhodes. URL : <http://www.zandrarrhodes.com/> (дата звернення: 13.09.2018)
 17. Україна надихає: вишиванки на світових подіумах. URL : <https://uamodna.com/articles/ukrayina-nadyhae-vyshyvanky-na-svitovyh-podiumah/> (дата звернення: 12.09.2018)
 18. В центрі Львова пройшов етнопоказ українських дизайнерів. URL : <http://lviv1256.com/news/v-tsentri-lvova-projshov-etno-pokaz-ukrajinskyh-dyzajneriv/> (дата звернення: 12.09.2018)
 19. Оксана Караванська вперше показала свою колекцію Vyshyvanka Couture в Україні. URL : <https://tv4.te.ua/oksana-karavanska-vpershe-pokazala-svoyu-kolektsiyu-vyshyvanka-couture-v-ukrayini/> (дата звернення: 10.09.2018).

References

1. Kara-Vasiljava, T. (1978). Vyshyvka v oformlenni odyagu [Embroidery in dressing]. *Narodna tvorchist ta etnografija – Folk art and ethnography*, 5, 45–47. [In Ukrainian].
2. Kosmina, O. (2008). Tradycijne vbrannia ukrajintsiv. Lisostep [Traditional

- dress of Ukrainians. Forest-steppe. (Vol. I.). Kyiv: Baltiya Druk. [In Ukrainian].
3. Kostel'na, M. (2016). *Tvorchist' dyzayneriv ukrayins'kykh budynkiv modeley seredyny XIX – na pochatku XXI st.: etnichnyj napryam*. Dysertaciya kandydata mystetsvoznavstva: 17.00.01 [Creativity of designers of Ukrainian houses of models of the mid. 20th – beginning of the 21st century: ethnic orientation: PhD thesis on specialty 17.00.17]. Kyiv. [In Ukrainian].
 4. Matejko, K. (1977) *Ukrajins'kyy narodnyy odyah* [Ukrainian folk clothes] – Kyiv: Naukova dumka. [In Ukrainian].
 5. Martyshchuk, M. (2014). *Vyshyvka yak skladova dekoru ukrayinskoho zhinochoho avanhardnoho odyahu* [Embroidery as a component of Ukrainian women's avant-garde décor]. *Visnyk Kharkivs'koyi derzhavnoyi akademiyi dyzaynu i mystetstv – Bulletin of the Kharkiv State Academy of Design and Arts*, 1, 72–75. [In Ukrainian].
 6. Mel'nyk, M. *Vykorystannya elementiv tradytsiynoho ukrayins'koho kostyuma pry stvorenni feshn-kolektsiy* [Use of elements of the traditional Ukrainian costume for creation of fashion collections]. Retrieved from http://mtmfashion.blogspot.com/2012/08/blog-post_21.html. [In Ukrainian].
 7. Nikolayeva, T. (2005). *Ukrayins'kyy kostyum. Nadiya na renesans* [Ukrainian costume. Hope for the Renaissance]. Kyiv: Dnipro. [In Ukrainian].
 8. Selivachov, M. (2009). *Leksykon ukrayinskoyi ornamentiuky (ikonohrafiya, nominatsiya, stylistyka, typolohiya)* [Lexicon of Ukrainian ornamentation (iconography, nomination, stylistics, typology)]. Kyiv: Editorial Office «Ant». [In Ukrainian].
 9. Tkanko, O. (2007). *L'vivs'ka shkola modelyuvannya kostyumu: tradytsiyi, zdobutky, problemy* [Lviv costume design school: traditions, achievements, problems]. *Visnyk Kharkivs'koyi derzhavnoyi akademiyi dyzaynu i mystetstv – Bulletin of the Kharkiv State Academy of Design and Arts*, 8, 127–132. [In Ukrainian].
 10. Tkanko, O. (2009). *Mystetstvo kostyumu v Ukrayini kintsya XX pochatku XXI stolittya: tendentsiyi, shkoly, natsional'na spetsyfika*: Dysertaciya kandydata mystetsvoznavstva: 17.00.06 [The art of costume in Ukraine at the end of the twentieth century of the XXI century: trends, schools, national specifics: PhD thesis on specialty 17.00.06]. Lviv [In Ukrainian].
 11. *Slovyk-dovidnyk z kul'tury ukrayins'koyi movy*. [Dictionary of Ukrainian culture.] (2006). Hrynysyn D., Kapel'juzhnyy A., Serbens'ka O., & Terlak Z (Eds). Kyiv. [In Ukrainian].
 12. Konnov, O. (2015). *Istorychna dynamika khudozhn'oho stylyu*: [Historical dynamics of artistic style]. Kyiv: Editonal Office of Drahomanov of NPU. [In Ukrainian].

13. Bohdanov, K. (2001). Fol'klornaya deystvitel'nost': perspektivy izucheniya [Folklore reality: perspectives of study] *Povsednevnost' i mifologiya – Daily and mythology*. SPb, Art. [In Russian].
14. Cavan, Sh.(1972). Hippies on the Haight. Elephant Wings.
15. Splendid Habitat. Retrieved from <http://www.splendidhabitat.com/yves-saint-laurent-african-collection-part-2/>
16. Zandra Rhodes. Retrieved from <http://www.zandrarhodes.com/>
17. Ukrayina nadykhaye: vyshyvanky na svitovykh podiumakh [Ukraine inspires: embroidery on world podiums]. Retrieved from <https://uamodna.com/articles/ukrayina-nadyhae-vyshyvanky-na-svitovykh-podiumah/> [In Ukrainian].
18. V tsentri L'vova proyshov etno-pokaz ukrayins'kykh dyzayneriv [The ethno-show of Ukrainian designers was held in the center of Lviv]. Retrieved from <http://lviv1256.com/news/v-tsentri-lvova-proyshov-etno-pokaz-ukrajinskykh-dyzajneriv/> [In Ukrainian].
19. Oksana Karavans'ka vpershe pokazala svoyu kolektsiyu Vyshyvanka Couture v Ukrayini [Oksana Karavanska first showed her collection of Vyshyvanka Couture in Ukraine]. Retrieved from <https://tv4.te.ua/oksanakaravanska-vpershe-pokazala-svoyu-kolektsiyu-vyshyvanka-couture-v-ukrayini/> [In Ukrainian].

ANNOTATION

Roksolana Kvasnytsya. Ethnic trend in the design of the demonstration spaces for trends innovations. Ethnic trend in the design of clothing is relevant, since the 1960s - the time of formation of the subculture of hippies. Since then, clothing using elements of folk art periodically appears on world podiums. However, recently, this trend has become extremely relevant, due to the desire to preserve national authenticity in the conditions of the globalization of the modern world. Although the theme of the use of folk traditions in the design of clothing has already become the object of research by many scientists, but the peculiarities of designing the space intended to demonstrate such collections have so far been left out of the attention of scholars. This is due to the relevance of this article.

The object of research is a demonstration space - a space, where displays of fashion collections take place. The purpose of the article is to demonstrate the importance of the ethnic direction in the modern design of demonstration spaces. The novelty of the article is in the following provisions: in the article for the first time the problem of demonstration spaces design from the aspect of the ethnic direction is considered; in the

article, for the first time, the principles of design of demonstration spaces which involve the ethnic traditions are determined.

The ethnic trend in clothing was formed in San Francisco in the sixties of the twentieth century by the youth subculture "hippies" as a contrast to the actual fashion and ideology. While preaching extreme individualism, they nevertheless sought to unify the style and manner of communication. It was interesting that ethnic motifs appeared in the 1960s on the podium. So, Yves Saint Laurent in 1967 created a collection of "Afrikan Look", whose exotic outfits absorbed the ornamental coloring and originality of the decor of the African continent. And in 1970, the famous British designer Zandra Roads, famous for its commitment to the use of ethnic motifs, released a collection entitled "Ukraine, Shavers and Shawls". The collection embodied the contemporary movement of the hippies and their attraction to free travel to the unknown, distant lands. Thus, even then, the main features of the ethnic trend were formed: the use of natural materials and the use of various techniques in decorating patterns.

From that time ethnic themes were constantly present in the work of designers of clothing. A powerful impetus for the creation of a new, unique image of many collections of millstones is the fashion for Ukrainian heritage. Such well-known fashion designers were inspired by Ukrainian ethnic motifs: embroidery, ornamentation, a unique cut of national costumes. Ethnic themes were also important during the design of the demonstration space. Characteristic ornaments and patterns began to decorate the background of podiums and the podium itself. In the design decision began to appear natural materials. Small architectural forms and art objects are styled under the elements of decorative and applied arts. On the ethno-shows you can see the video or projection of images tangent to the declared themes, compositional interpretations of geometric ornaments or flowers, etc.

The ethnic trend that emerged in the design of the mid-twentieth century is a phenomenon that presents national traditions not only as museum relics, but as part of contemporary culture, which is extremely relevant in the context of global globalization. Ethnic direction preserves authentic semantics of folk art, revives crafts, organically intertwines with the latest technologies, which makes it possible to search for new design solutions while preserving individuality, subcultural identity.

Since today the displays of fashion collections form synthetic scenic integrity, the design of spaces for the demonstration of ethnic collections is also formed as an organic component of the fashion show. The design of demonstration spaces is based on the principles of: environmental friendliness (the use of natural materials); addition (completes together with the models of

the collection, sound accompaniment of a complete picture of the fashion show); stylistic matching (coloring, themes corresponding to the given style styles collection). Ethnic direction forms a peculiar aesthetics development vector of demonstration space design - ethnodizain, which is closely related to the ethnic principles of the formation of spatial and colorful solutions.

This article opens the following perspectives in the study of the design of demonstration spaces: the specifics of the use of traditional materials and techniques in design, the use of motifs of folk household and crafts in the design of fashion spaces, the correlation of the theme of the designer's collection and design space for the presentation of the collection.

Key words: design-designing, demonstration space, ethnic direction, display of fashion collections.

АННОТАЦИЯ

Роксолана Квасныця. Этническое направление в дизайне демонстрационных пространств для модных инноваций. Этническое направление в дизайне одежды актуально с 1960-х годов – времени формирования субкультуры хиппи. С тех пор одежда с использованием элементов народного искусства периодически появляется на мировых подиумах. Однако в последнее время эта тенденция стала особенно актуальной, что обусловлено стремлением сохранить национальную аутентичность в условиях глобализации современного мира. Хотя тема использования народных традиций в проектировании одежды уже стала объектом исследования многих ученых, однако особенности проектирования пространства, предназначенного для демонстрации таких коллекций, пока остались без внимания ученых. Этим обусловлена актуальность данной статьи. В статье впервые рассмотрена проблема дизайн-проектирования демонстрационных пространств в аспекте использования этнического направления, а также сформированы принципы, на которых строится демонстрационное пространство. Такими принципами являются принципы экологичности, дополнения, стилевого соответствия. Определено, что исследование особенностей формирования пространства для демонстрации этнических коллекций является перспективным направлением для дальнейших научных исследований.

Ключевые слова: дизайн-проектирование, демонстрационный пространство, этническое направление, показ модных коллекций.

Іл. 1. «Українська колекція» Жана Поля Готьє, Париж, 2005 р.

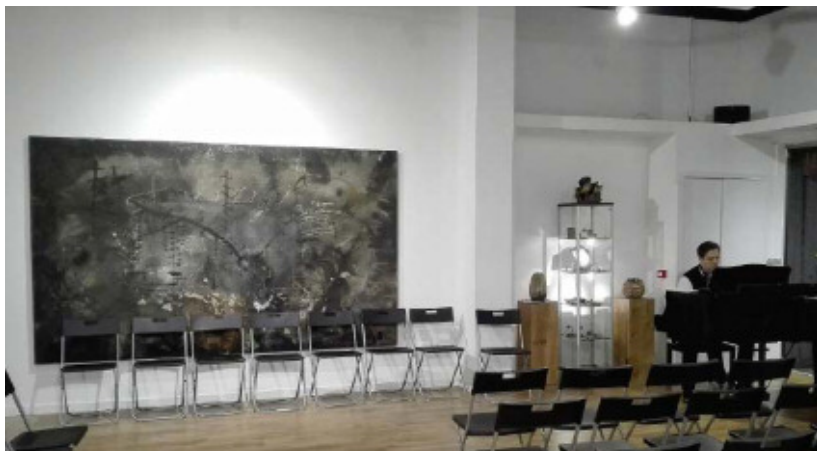
Іл. 2 Колекція з використанням елементів типових національних вишиванок Гуцульщини та Поділля Фріди Джанніні з модельного дому Gucci, Мілан, 2008/2009 рр.

Іл. 3. Демонстрація колекції «Від автентики до сучасного стилізованого одягу», Львів, 2018 р.

Іл. 4. Демонстрація колекції «Vyshyvanka Couture» від Оксани Караванської, Львів, 2015 р.

Іл. 5. Простір для демонстрації колекції «Естетика емоцій» від «ТКАНА.UA» Мар'яни Приймак, Барселона, 2017 р. Архів Р.Квасниці, 2018 р.

Іл. 6. Лілія Пустовіт «Wake up Africa! Wake up Ukraine!» 2012/2013